

Folder HPV (bescherming baarmoederhalskanker)

(www.huisartsenmallezoersel.be)

(oktober 2010)

"Laat u vaccineren tegen baarmoederhalskanker!" Deze slogan is vele tienermeisjes en ouders van tieners wel gekend. Maar waar het eigenlijk over gaat, daar is men niet altijd volledig van op de hoogte. Om te beginnen is deze slogan niet helemaal correct: er bestaat helemaal geen vaccin tegen baarmoederhalskanker, maar wel tegen enkele types van het humane papillomavirus of het HPV. Het zit zo: In 99,7% van de gevallen van baarmoederhalskanker kan een infectie met het HPV worden aangetoond. Er bestaan echter bijna 200 verschillende HPV-virustypes. Zeker 12 van deze virustypes geven, indien een vrouw hiermee geïnfecteerd wordt, een sterk verhoogd risico op baarmoederhalskanker. 90% van dergelijke infecties wordt over een termijn van 2 jaar door ons eigen immuunsysteem overwonnen. Het is enkel wanneer ons immuunsysteem faalt en de infectie blijft duren, dat baarmoederhalskanker zich kan ontwikkelen.

Met de bestaande vaccins, Gardasil® en Cervarix®, wordt tegen 2 van de 12 hoogrisico HPV-types gevaccineerd. Deze 2 types (types 16 en 18) zijn echter wel verantwoordelijk voor 71,5% van de baarmoederhalskankers. Dit wil ook zeggen dat 28,5% van de baarmoederhalskankers niet kan worden voorkomen met de bestaande vaccinatie. Zij worden veroorzaakt door een ander type van HPV en in sommige gevallen is HPV zelfs niet de oorzaak. Het vaccin is m.a.w. bedoeld om het risico op baarmoederhalskanker sterk te verminderen en eventuele ingrepen te voorkomen, maar kan geen 100% dekking geven.

Het is daarom dat we aanmoedigen om ten minste om de 2 à 3 jaar een uitstrijkje te laten nemen, ongeacht of u wel of niet gevaccineerd bent. De bedoeling van zo'n uitstrijkje bestaat erin de voorloperstadia (precancereuze letsels) te detecteren in de hoop met de kleinst mogelijke ingreep het eindstadium, namelijk baarmoederhalskanker, te voorkomen. De HPV-vaccinatie en het uitstrijkje zijn complementair aan elkaar en dienen dus steeds tezamen besproken te worden in de strijd tegen baarmoederhalskanker.

Enkele praktische zaken:

- De vaccinatie tegen HPV bestaat uit 3 injecties die over het verloop van een half jaar worden toegediend. Voor deze vaccins is terugbetaling voorzien. Om hiervan te kunnen genieten dient de patiënt minstens 12 jaar te zijn en moet de eerste van de 3 injecties voor de 19de verjaardag worden toegediend. Het HPV-virus is een seksueel overdraagbaar virus. Het is daarom belangrijk om te vaccineren voor het eerste seksueel contact. Vanaf dit schooljaar (2010-2011) zullen alle meisjes uit het eerste jaar secundair onderwijs of van het geboortjaar 1998, via de school worden gevaccineerd, indien gewenst. Alle anderen kunnen bij hun huisarts terecht.
- Ook na de 19de verjaardag kan vaccinatie tegen HPV worden toegepast. Dit biedt geen bescherming meer tegen reeds aanwezige infecties, maar wel tegen eventuele nieuwe infecties. Er is voorlopig geen terugbetaling voorzien voor deze leeftijdsgroep.
- De farmaceutische industrie kan momenteel garanderen dat het vaccin zeker 9 jaar doeltreffend werkt. Vermoedelijk zal het ook veel langer werken, maar levenslange bescherming kan op dit moment nog niet gegarandeerd worden. Indien nodig, kan in de toekomst nog een boosterinjectie (net zoals de 10-jaarlijks injectie tegen tetanus) worden toegediend.
- Besmetting met HPV kan in belangrijke mate voorkomen worden door condoomgebruik, maar dit biedt geen 100% bescherming. Een groter aantal seksuele partners verhoogt de kans op besmetting met HPV. Daarnaast geeft roken een hoger risico op baarmoederhalskanker, ongeacht de aanwezigheid van HPV.
- Mannen kunnen ook besmet raken met HPV. Zij lopen hierdoor geen letsels op maar kunnen het HPV-virus wel verspreiden. Er bestaat nog geen vaccin voor mannen.
- HPV is ook verantwoordelijk voor genitale wratjes. Deze zijn volstrekt onschuldig maar wel zeer besmettelijk. Het vaccin Gardasil® biedt ook bescherming tegen HPV 6 en 11. Dit zijn geen hoogrisico-types voor baarmoederhalskanker, maar ze zijn wel verantwoordelijk voor 90% van deze wratjes.

Indien u vragen heeft over het uitstrijkje, de vaccinatie en de terugbetalingsregels, of als u meer wil weten over baarmoederhalskanker, vraag dan raad aan uw huisarts.